

Spelen gemeentekennmerken een rol bij participatie?

Andy Vekeman, Jan Colpaert, Michel Meulders en
Alain Praet (alain.praet@kuleuven.be)

KU Leuven (Campus Brussel)

Inleiding

- In het verleden: streven naar een ruim aanbod
  - doelstelling: drempelverlagend
- Is dit ook effectief?
  - Colpaert et al. (2007) stellen dat aanbod noodzakelijke voorwaarde is maar niet voldoende voor participatie

Onderzoeksvragen

- Is participatie afhankelijk van gemeente tot gemeente?
- Wat is de geografische spreiding van het aanbod?
- Zijn participatieverschillen tussen gemeenten te verklaren door verschillen in het aanbod?

Databronnen

- Gegevens over de participatie aan theater, dans en concerten uit de **Participatiesurvey**
- Indicatoren over het gemeentelijke aanbod aan theater, dans en concerten opgesteld aan de hand van de **UiTdatabank**

Participatie afhankelijk van gemeente?

- **Multilevel ordinale logistische regressieanalyse**
  - De tabellen geven de odds-ratio weer

		Theater	Dans	Concerten
Variabele	Categorie	Exp(B)	Exp(B)	Exp(B)
Geslacht	man	0,84**	0,79*	1,09
	vrouw	.	.	.
Leeftijd	15-17	1,11	0,64	0,61
	18-34	0,91	0,88	1,19
	55-64	1,29**	0,84	1,02
	65+	0,83*	0,79	1,09
	35-54	.	.	.
Opleiding	hoger onderwijs	2,08***	1,91***	2,50
	lager secundair	0,73**	0,74	0,79
	geen / lager	0,40***	0,22***	0,35
	student	1,27	2,03***	1,51
	hoger secundair	.	.	.
Subjectief inkomen	moeilijk	0,57***	0,49**	0,83
	makkelijk	1,25***	1,03	1,14
	gemiddeld	.	.	.

Participatie afhankelijk van gemeente?

- Bestaan er naast kenmerken van de respondent ook kenmerken van gemeenten die een effect hebben op de kans dat respondent participeert?
  - Toets: Is de proportie van de totale variantie die toe te schrijven is aan gemeentekenmerken (ICC) verschillend van nul?

	Theater	Dans	Concerten
ICC	0,012*	0,051**	0,038**
N	3904	3904	3903

* $p < 0,05$; ** $p < 0,01$; *** $p < 0,001$

- participatie is afhankelijk is van gemeente tot gemeente, zelfs na controle voor sociodemografische kenmerken van de respondent

Participatie afhankelijk van gemeente?

- Kans dat een persoon uit de referentiecategorie (vrouw, 35 – 54 jaar, hoger secundair onderwijs en gemiddeld inkomen) participeert

Type	Participatie	Referentiecategorie – gemeente percentiel 50	Referentiecategorie – gemeente percentiel 5	Referentiecategorie – gemeente percentiel 95
Theater	Geen	60,3%	62,9%	57,4%
	Incidenteel	27,5%	26,0%	29,1%
	Frequent	12,2%	11,0%	13,5%
Dans	Geen	89,1%	91,7%	84,3%
	Incidenteel	9,3%	7,1%	13,2%
	Frequent	1,6%	1,2%	2,5%
Concerten	Geen	83,4%	87,0%	78,1%
	Incidenteel	10,4%	8,2%	13,3%
	Frequent	6,2%	4,8%	8,6%

- Hoewel de gemeente-effecten significant zijn, in vergelijking met de effecten van opleiding zijn ze eerder klein te noemen

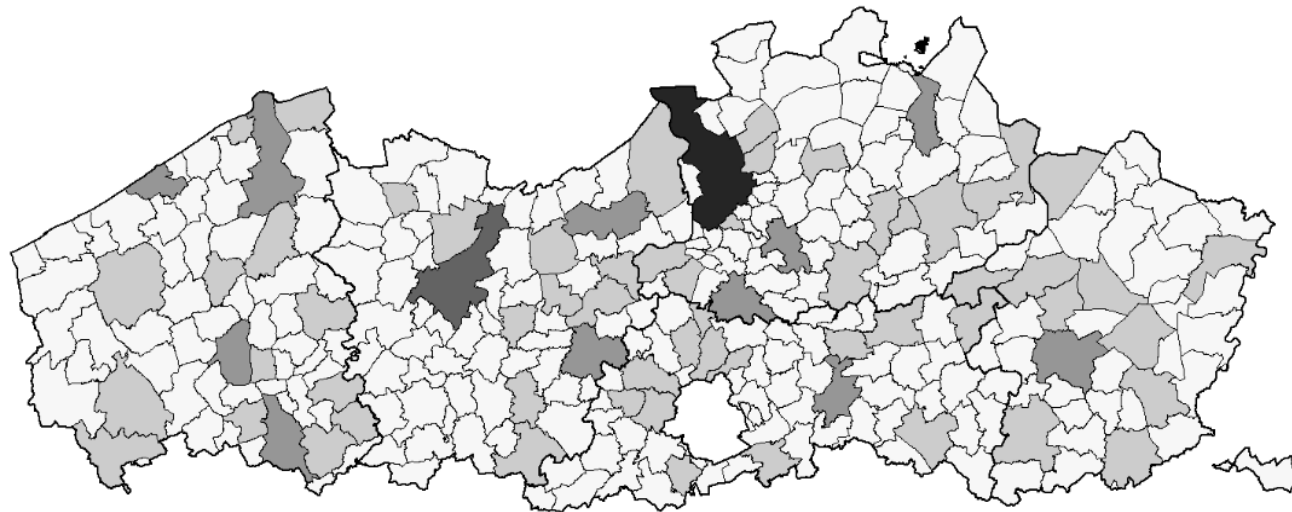
Geografische spreiding van het aanbod

- Op basis van UiTdatabank 2013 / **clusteranalyse** (k-means)
  - bewerkingen UiTdatabank:
    - ontdebelen van activiteiten
    - verwijderen van duplicaten
  - Resultaat bewerking data
    - 20.404 theatervoorstellingen, 1.517 dansvoorstellingen en 16.884 concerten
  - Indicatoren voor aanbod in gemeente:
    - Absoluut *aantal activiteiten*
    - *Aantal 'grote locaties' per duizend inwoners*
- > Bij zowel theater, dans als concerten is het *aantal activiteiten* en het *aantal grote locaties* ongelijk verdeeld over de gemeenten

Geografische spreiding van het aanbod

Voorbeeld. Geografische spreiding theater – aantal activiteiten

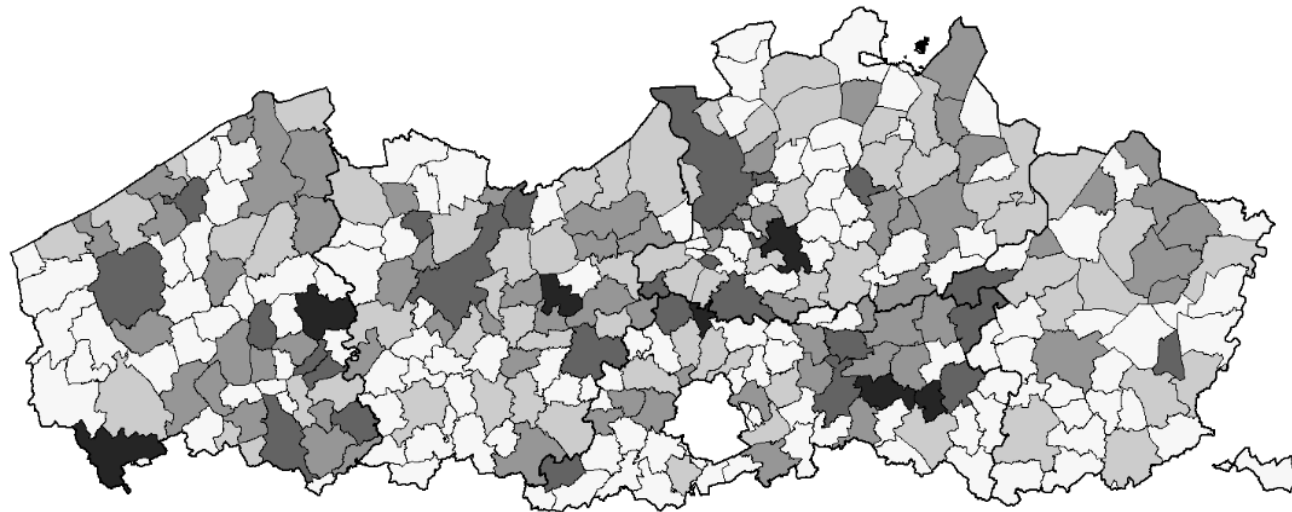

Typologie van gemeenten

- cluster 1: 0 - 36 (238)
- cluster 2: 38 - 135 (57)
- cluster 3: 109 - 435 (11)
- cluster 4: 1559 (1)
- cluster 5: 2882 (1)

Geografische spreiding van het aanbod

Voorbeeld. Geografische spreiding theater – aantal grote locaties per duizend inwoners

Typologie van gemeenten

- cluster 1: 0,000 - 0,015 (141)
- cluster 2: 0,023 - 0,063 (64)
- cluster 3: 0,064 - 0,104 (69)
- cluster 4: 0,106 - 0,170 (27)
- cluster 5: 0,189 - 0,285 (7)

Verklaring gemeente-effecten door verschillen in aanbod?

- Op basis van de UITdatabank en de participatiesurvey / **beschrijvende analyse**
- Voorbeeld. Frequentie van de participatie aan theater naargelang de woonplaats van de respondent, opgedeeld in drie categorieën volgens het aantal theatervoorstellingen in de gemeente

	Gemeente met 0 – 36 voorst.	Gemeente met 38 – 135 voorst.	Gemeente met 169 – 2862 voorst.	Totaal
Geen	62,1%	58,0%	56,6%	59,9%
Incidenteel	25,8%	28,7%	25,7%	26,5%
Frequent	12,1%	13,3%	17,7%	13,6%
F = 4,57 p = 0,00				N = 3913

Verklaring gemeente-effecten door verschillen in aanbod?

- Op basis van de UITdatabank en de participatiesurvey / **beschrijvende analyse**
- Bij zowel theater, dans als concerten geven respondenten uit gemeenten met een groter *aantal activiteiten* (of een groter *aantal grote locaties per inwoner*) te kennen vaker te participeren
- Steunt de hypothese dat verschillen in het aanbod aan culturele activiteiten in de gemeenten, participatieverschillen tussen gemeenten kunnen verklaren

Verklaring gemeente-effecten door verschillen in aanbod?

- Op basis van de UITdatabank en de participatiesurvey / **multilevel ordinale logistische regressieanalyse**
- Blijven de verschillen tussen de gemeenten wanneer ook gecontroleerd wordt voor het aanbod in de gemeente?
  - Analyse controleert voor geslacht, leeftijd, opleiding en subjectief inkomen van de respondent
  - Analyse controleert bijkomend voor het absoluut aantal grote activiteiten (model 1) of het aantal grote locaties per duizend inwoner (model 2)
  - Toets: Is de verandering in de proportie van de totale variantie die toe te schrijven is aan gemeentekennmerken (ICC) verschillend van nul?

Verklaring gemeente-effecten door verschillen in aanbod?

	Theater	Dans	Concerten
ICC zonder controle voor aanbod	0,012	0,051	0,038
ICC na controle voor aantal activiteiten (model 1)	0,006 (p = 0,07)	0,041*	0,030*
ICC na controle voor aantal grote locaties per 1000 inw. (model 2)	0,008 (p = 0,07)	0,039***	0,032 (p = 0,12)

Verandering in ICC is verschillend van nul * p < 0,05; ** p < 0,01; *** p < 0,001

- Bij zowel theater, dans als concerten daalt de variantie tussen gemeenten significant wanneer er rekening gehouden wordt met het *aantal activiteiten in de gemeente*.
- De variantie tussen gemeenten daalt significant bij theater en dans wanneer er rekening gehouden wordt met het *aantal grote locaties per duizend inwoners*. Bij concerten is er geen significante daling.

Conclusie

- Participatie aan theater, dans en concerten is afhankelijk van de gemeente waar men woont, zelfs na controle voor sociodemografische kenmerken
  - Hoewel deze gemeente-effecten significant zijn, in vergelijking met de effecten van opleiding zijn ze eerder klein te noemen
- Het aantal activiteiten en het aantal grote locaties is ongelijk verdeeld over de gemeenten
  - Dit verklaart voor een deel het verschil in participatie tussen gemeenten
  - Maar de verschillen verdwijnen hiermee niet helemaal – andere gemeentekennmerken dus ook belangrijk zijn bij het verklaren van de verschillen tussen de gemeenten